

6η Διεθνής Εκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης

Τιμώμενη χώρα φέτος η Γερμανία

Γράφει η Ελένη Τορόση

Στη διεθνή έκθεση της Θεσσαλονίκης που πραγματοποιήθηκε εκεί από τις 28 άως τις 31 Μαΐου τιμώμενη χώρα ήταν φέτος η Γερμανία. Ήταν κατά σειρά η 6η Έκθεση με κύριο θέμα φέτος το ιστορικό βιβλίο. Για όνος ήρθαν από την Γερμανία και έχουν επικεφθεί γερμανικές εκδόσεις βιβλίων στη Φραγκφούρτη και τη Λειψία η Έκθεση της Θεσσαλονίκης ήταν μια ευχάριστη έκπληξη.

Εδώ οι συγγραφείς είχαν περισσότερη άνεση να παρουσιάσουν τα βιβλία τους, ο κόσμος δεν στημάχηνταν στους διαδρόμους και οι συζητήσεις ήταν πολύ ενδιαφέρουσες και άλληνές. Το κοινό είχε τη δυνατότητα να δει το πλούτο της πρόσφατης ελληνικής και γερμανικής βιβλιοπαραγωγής, να ακούσει συζητήσεις και να συναντήσει εβδομήντα από τους πιο σπουδαίους συγγραφείς, Έλληνες και Γερμανούς. Η φιλόλογος και μεταφράστρια Σοφία Γεωργαλλίδη που έλαβε μέρος σε πολλές παρουσίες και βοήθησε σε διερμηνείες ανέφερε ότι η διοργάνωση ήταν άριστη και ότι λειτουργήσε πολύ καλά η αυτόματη διερμηνεία των συζητήσεων και των παρουσιάσεων βιβλίων.

Την διοργάνωση είχαν αναλάβει από κοινού το Ινστιτούτο Γκάιτε, το Ελληνικό Κέντρο Βιβλίου EKEΒI και η Deutsche Welle.

Το Ινστιτούτο Γκάιτε Θεσσαλονίκης ανέλαβε την πρόσκληση δέκα Γερμανών συγγραφέων από τους πιο γνωστούς: Ήταν ο Μάρτιν Βάλζερ, ο Ινγκο Σούλτσε, η Γιούλια Φρανκ, ο Ντάνιελ Κέλμαν, ο καθηγητής Κρίστοφ Σμυνκ Γκουντάβους και Χάγκεν Φλάισερ και άλλοι.

Οι μεγάλυτεροι γερμανικοί εκδοτικοί οίκοι παρουσίασαν τις τελευταίες τους παραγωγές, ανάμεσά τους και ο εκδοτικός οίκος Ρωμαιούνη που εδώ και πολλά χρόνια παρουσιάζει στη Γερμανία ελληνική λογοτεχνία σε γερμανική μετάφραση. Παρών και ο φιλελληνικός εκδοτικός οίκος Ευδόρα από την Λειψία.

Προσκεκλημένη ήταν και μια ομάδα Ελλήνων συγγραφέων που ζουν στη Γερμανία μεταξύ των οποίων ο Αλέξιος Μάνιας, ο Μιχάλης Πατένταλης, ο Σερβαστός Σαμψούντης, η Ελένη Τσακάκη. Τους συγγραφείς τους παρουσίασαν σε ειδική εκδήλωση η Σοφία Γεωργαλλίδη. Το κοινό που παρακολούθησε την εκδήλωση αυτή, στην αρχή ήταν ολγάριθμο, διευρύνθηκε όμως με την πρόσθιο της παρουσίασης των συγγραφέων και παρακολούθησε με μεγάλο ενδιαφέρον τα λογοτεχνικά αποσπάσματα και τις παρουσίασεις. Βεβαίως κανένας από τους Έλληνες συγγραφείς δεν έδειξε ενδιαφέρον να προσέλθει και να ακούσει τους συναδέλφους Έλληνες της Γερμανίας. Η Σοφία Γεωργαλλίδη είναι της γνώμης ότι θα πρέπει οι Έλληνες συγγραφείς στη Γερμανία να

φροντίσουν περισσότερο να γίνουν γνωστά τα έργα τους και οι παρουσιάσεις τους στην Ελλάδα. Υποστήριξε μάλιστα ότι δεν πρόκειται για αδιαφορία των Ελλήνων συγγραφέων αλλά για άγνοια ότι υπάρχει λογοτεχνικό έργο από Έλληνες της Γερμανίας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν βεβαίως οι εκδηλώσεις γύρω από το ιστορικό βιβλίο και ειδικά των καθηγητών Χάγκεν Φλάισερ και Κρίστοφ Σμυνκ Γκουντάβους. Παρουσιάστηκε η τριλογία Μνήμες Κατοχής, του καθηγητή Κρίστοφ Σμυνκ Γκουντάβους, που μόλις κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις εκδόσεις Ιονιάρι

των Ιωαννίνων. Η τριλογία παρουσιάζει έρευνα γύρω από τα εγκλήματα των ναζί στην Ήπειρο, την έξωση των Εβραίων από τα Γιάννενα και την ακόλουθη εξόντωση τους στο σπατάλεδο συγκέντρωσης του Αουσβίτς. Πολυπλήθες και συγκινημένη ήταν το κοινό που παρακολούθησε τις εκδηλώσεις αυτές.

Ο Αλέξιος Μάνιας, ένας από τους πελάτες συγγραφέων που ζουν στη Γερμανία και είχε την ευκαιρία στη Θεσσαλονίκη να παρουσιάσει το ποιητικό του έργο στην κοινή εκδήλωση με τους άλλους συγγραφείς δηλώσε ότι τον γοήτευσε η ευκαιρία που του δόθηκε να ακούσει Έλληνες και Γερμανούς συγγραφείς και ότι ιδιαίτερο ενδιαφέρον γι' αυτόν είχαν οι συζητήσεις και οι παρουσιάσεις των ιστορικών θεμάτων.

Μια τέτοια συζήτηση έγινε την τελευταία ημέρα της έκθεσης. Έλαβαν μέρος οι σπουδαίοι Γερμανοί συγγραφείς Μάρτιν Βάλζερ, Ινγκο Σούλτσε, Γιούλια Φρανκ, Εβέτας ελληνικής καταγωγής Περικλής Μονούδης και η Ελληνίδα συγγραφέας και καθηγητής ιστορικών Κατερίνα Ζάχου. Θέμα της συζήτησης ήταν το άλλαξη στην Ευρώπη μετά τη πτώση του τοίχου του Βερολίνου.

Έξαλλου ο Πέτρος Βάγτας που διετέλεσε για 25 χρόνια Διευθυντής της Διεθνής Έκθεσης Βιβλίου Φραγκφούρτης όταν ερωτήθηκε εάν πιστεύει ότι μπορούσε η Έκθεση της Θεσσαλονίκης να αναλάβει στο μέλλον στρατηγικό ρόλο στα Βαλκάνια είπε:

«Αυτό είναι το επόμενο βήμα. Όλοι θα θιβελαν να διαδραματίσουν αυτό το ρόλο, τόσο η έκθεση των Βουκουρεστίων όσο και αυτή των Βελγικαδίων- αν και οι Σέρβοι έχουν μείνει λιγό πιώ λόγω του πολέμου. Πρέπει να δουν λέψη κανείς πολύ σκληρά για να ανταποκριθεί σε μια τέτοια προσδοκία. Αν όμως η ΔΕΒΘ συνεχίσει τη πρόσθιο της με το ρυθμό που έχει ακολουθήσει μέχρι σήμερα, τότε έχει ολα τα φόντα να τα καταφέρει. Αυτή η πανέμορφη πόλη είναι ιδανικός τόπος συγκέντρωσης, νομίζω».

Ο κύριος Βάγτας, όπως τα έλεγε αυτά δεν ήξερε βεβαίως, ότι οι Εκδότες από την Αθήνα ξητώνταν επιτακτικά να διοργανώνεται στο μέλλον η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου στη Αθήνα. Επιχείρημά τους είναι τα έξοδα που κάνουν για να φτάσουν ώς την συμπρωτεύουσα. Θα ήταν όμως πρέμια απηχές εάν έφευγε η Έκθεση Βιβλίου από τη Θεσσαλονίκη, μια πόλη κατάλληλη και ως επόπτης των Βαλκανίων.

Τελικά κατά κοινή ομολογία η έκθεση αυτή δεν μόνο σπουδαία από άποψη περιεχομένου, γνώσεων και αναλύσεων. Όπως είπε στην εκδήλωση του ο νεαρός αλλά παγκόσμια πλέον γνωστός συγγραφέας Ντάνιελ Κέλμαν, η έκθεση αυτή διαθέτει ψυχή και συγκινήσεις.

